

Petr Pavlík pro nás připravil tuze krásné webové stránky. Mají symbolický a výstižný název. Lampa. Odkaz na ně je v "nabízení". Na první pohled by se zdálo, že jsou zaměřené směrem východních nauk, ale já to tak nevnímám. Pokud je vůbec potřeba hovořit o jejich zaměření, pak tedy jsou zaměřené k hledání Pravdy. K radostnému hledání Pravdy s láskou a také jemným humorem a milým pohledem na život. Pan Pavlík také častěji a hezky přednáší a mívá posluchače orientované k buddhistickému i křesťanskému nazírání na svět. Nikdy jsem se s ním o na toto téma nebavil, ale jsem přesvědčen, že ctí poctivou vlastní cestu každého hledajícího. Jednu sérii našich dopisů zakončil přáním "užívejte si duchovní svobody". To mne velice potěšilo. Tak to má být.

Na "lampě" jsou mimo jiné přednášky i povídky. Se souhlasem pana Pavlíka jsem vybral jednu z nich, která mne oslovila hlubokou moudrostí.

* * *

ZAPOMENUTÝ DENÍK

Následující čtyři soukromé dopisy sestry Alžběty C. byly později vlepeny do jediného sešitku tak, aby tvořily malý deníček.

Milý Ježíšku,

víš, že už jsem s Tebou tři roky v klášteře? Můj noviciát už zítra končí. Jak jsem byla tenkrát ráda, že mohu nadobro odejít ze světa hříchu a zasvětit svůj život jen Tobě! Ale pak následovaly dny, týdny a měsíce čekání, že ke mně konečně přijdeš, a mé srdce bylo tak horoucí a tak otevřené jen pro Tebe! Jenže Ty jsi stále nepřicházel...

Představ si ale, včera - to Ti musím povědět - to se mezi námi určitě něco stalo. Nedovedu si to ale vůbec vysvětlit! Klečela jsem zase v kapli. Všechny sestřičky už mezitím odběhly, a já jsem tam zůstala opuštěná na těch studených dlaždicích a už jsem se nadobro smířila s tím, že ať dělám co dělám, stejně sama ničeho nedosáhnu, protože všechny moje dobré skutky - a jak jsem se snažila o všechnu tu čistotu - dokáže pošpinit jediná myšlenka, a to jak právě mně se to krásně povedlo!

Ani jsem se neodvažovala pomyslet, že bych já, obyčejná novicka, si od Tebe kdy zasloužila nějakou zvláštní milost. A v tom se to stalo - Ty jsi na mne pohlédl z kříže!

Tu Tvou nevýslovnou něhu a láskyplné pochopení mé slabosti chovám od té chvíle ve svém srdci a stále se k ní vracím. Už Ti opravdu věřím a budu pilně pokračovat dál. Jenom se na mě nezlob, že jsem taková netrpělivá.

Tvá milující Alžběta

Můj drahý Ježíši,

vzpomeneš si, že už je to pět let, co jsme tady spolu? Někdy to jsou opravdu pěkné chvíle v té naší klášterní zahradě, když jdu s těžkou konví po cestičce, posypané bílým pískem a drobnými oblázky, a vzpomínám přitom, jak jsi to kdysi říkal o té práci na vinici.

Jistě, nehodná jsem Tvá služebnice, ale víš, že právě z toho mám teď radost? Pravda, práce je to marná, přijde zase podzim a všechno nám tu uschne a zvadne, přesto Ty jistě sám dobře vidíš, jaká je to teď krása a velebnost - sametové růže se láskyplně vinou po mramorovém altánku, u potůčku jsme zasadili něžné bělostné lilie a u vchodu do chrámu teď hlídají vztyčené rudé mečičky. Musíme se přece spolu těšit z krásných věcí a od těch hříšných se vědomě odvrátit a jenom je odpouštět druhým! Tedy aspoň naše matka představená to tak vždycky říká a tváří se u toho přísně.

Ale to ti musím povědět, i když Ty to stejně všechno vždycky víš dřív než já: Když jsem šla okolo jezírka - pamatuješ, okolo toho, jak jsme tam na jaře spolu sázeli ty lekníny - tak jsem jen tak přes rameno pohlédla na hladinu, a spatřila, jak se tam v záblescích večerního slunce třpytí Tvoje svatá tvář! Ale představ si, vůbec nebyla utrápená, jako se to všude maluje, Ty jsi se na mě usmíval! Tak sladce, a já byla tak šťastná!

Vzpomínám si teď, jak za jednou přišel za tatínkem do krámků jakýsi starý rabín a objevil tam zaprášené housle. Zkusil na ně na chvíli zahrát, a v té chvíli se na jeho tváři objevil právě ten Tvůj úsměv! Byla to radost člověka, který konečně našel to, na co celý život čekal. A já jsem tak šťastná, že stejně tak jsme se našli i my!

Víš, bylo to mezi námi jenom na chvíli, ale já teď dobře vím, že je to tak věčně. Budu se na Tebe odteďka taky tak pořád usmívat a budeme spolu stále chodit ruku v ruce.

A k tomu Ti slibuji, že letos už nezapomenu dát na zimu do sklepa ty cibulky, a taky že už nikdy nebudu zasněně koukat na rybníček a couvat s plnou konví do skleníku! Vždyť Ty jsi dobře věděl, že ty skleněné dveře byly zavřené, to jen já se včas neotočila...

Tvoje starostlivá Alžběta

Můj milovaný Ježíši,

po sedmi letech už oba jistě víme své. Tolik se máme rádi, a přitom je nám nejlépe, když spolu jenom mlčíme... Vidíš, že to není tím, že bychom už měli jeden druhého dost? Ty přece víš o každém mém kroku a já zase jen pozorně čekám, kam si budeš přát, abych zrovna šla... Ale to ticho, to někdy bývá až zázračné. Někdy je okolo nás a jindy zase mezi námi. Pak je zase pro změnu úplně v nás a dokonce se stává, že jsme to my sami! Možná, že to tajemství bude v tom tichu. Nedivila bych se tomu, ale stejně mi to nikdo v klášteře nevysvětlí.

Vidíš, ten náš klášter, o tom Ti taky musím napsat. Musel jsi být u toho, jak u nás nedávno hořelo. Byly jsme zrovna na modlitbách v kapli, všechny sestřičky. Muselo to začít hořet někde v kuchyni, nejspíš vypadlo něco žhavého ze sporáku do smetí. Všude po chodbách se valil kouř a praskaly plameny, jenom naší kaple se zatím nedotkly.

Milé sestřičky se shlukly do jediného houfu a jedna přes druhou volaly, že Ježíš o nás ví a že přijde a jistě nás zachrání. Co jsi tomu tenkrát říkal, bál ses o nás? Určitě ses musel bát! Ale já jsem to o Tobě věděla, já jsem to cítila, tak jako se o mě bála maminka, když jsem začala chodit pozdě domů. Tušila jsem, že je to všechno jinak, než sestřičky věří, sice jenom o kousek, ale jinak!

To už pomalu začal pronikat kouř i do kaple a sestřičky překotně drmolily modlitby a některé už plakaly a prosebně vzhlížely ke Tvé milované tváři.

A pak se to se mnou stalo, už jsem to nevydržela. Vyskočila jsem, strhla jsem z oltáře Tvůj obraz, přitiskla si ho na prsa a zakřičela jsem vši silou svého slabého hlasu: "Tady je přece Ježíš, tady je živý Kristus, právě teď vás volá, musíte ho následovat, věřte mi! Vždyť vám říká, já jsem cesta, rychle běžte za mnou, ještě máme čas."

Nevím, kde se ve mně vzala ta síla, ale úžasně lehce jsem otevírala jedny těžké dveře za druhými, v hustém kouři a v temnotě noci, ozařované pouze mihotajícími plameny.

"Do jezírka," volala jsem, "naskákejte do jezírka, nic se vám nestane."

Tak jsme přežily noc v jezírku uprostřed klášterní zahrady, prochládlé a vyčerpané, ale vděčné a chválící neustále Tvoje jméno.

Vidíš, jak jsem byla opovážlivá, umanout si jednat za Tebe, ale jak se mi zdá, tak mi ani odpouštět nebudeš. Vždyť my dva se tolik známe... a já jsem ráda, že za Tebe mohu konečně taky něco udělat. Ta moje popálená ruka už sice nikdy pěkná nebude, ale Tobě se jistě líbím pořád a druhým ji podávat nebudu.

Tvoje statečná Alžběta

Můj věrný příteli,

tak je teď ze mě matka představená. To je nadělení, po pouhých devíti letech v hábitu! Vzalo to všechno rychlý spád. Ten Tvůj obraz byl nakonec jediný, co nám tu po tom požáru zbylo z klášterní výzdoby. Sestřičky se k němu upnuly, začaly ho oslavovat, a do kláštera se nám začaly hrnout davy poutníků. Zázrak! Prý jsme se musely dostat ven mnoha zamčenými dveřmi - ten svazek klíčů se totiž našel viset až u brány...

Taky zázračná uzdravení na sebe nedala dlouho čekat, tedy kromě té mé popálené ruky, ale o té víme oba své. Díky nim se rychle plnila kasička a do zimy už byl klášter pod novou střechou - to se opravdu hodilo. Díky Tobě, Pane, jak tady říkáme. Doufám, že ti to nevadí. Pak přišla na řadu všelijaká ta svědectví a šušká se, že mě za to prý čeká svatořečení. Samozřejmě až po smrti, a tak už se leckdo venku těší, až natáhnu bačkory, že to pak bude veliká sláva. Inu dobrá, ke chvále Kristově, Tvá pokorná služebnice Alžběta. Ale Ty víš, jak to všechno bylo, a necháme je přitom, co říkáš?

Jak sis jistě všiml, díky všem těm zázrakům a celé té slávě mám teď v klášteře svobodu a můžu si tu více méně říkat, co chci. Oni už se rádi postarají, aby se to vždycky vyložilo tak, aby to tam venku za klášterní branou nikomu neskřípalo. To víš, pověst je tam přednější. Ale nijak toho nezneužívám, taky nakonec proč? Věčné štěstí jsme už spolu našli, sice bych nikdy v životě nevěřila, jak prostá je to věc, ale stačí mě to naplňovat natolik, že už toho moc dalšího nepotřebuji. Co ještě většího by mi kdo mohl dát? A tak jenom občas udělám některé sestřičce drobnou radost a ony ke mně zase chodí se svými bolístkami - vždyť přece pamatuješ, jak jsem sama začínala!

Možná tedy, že svatá přece jen budu. Nebo raději ne? Když si to, miláčku, přeješ, tak jim tedy vyhovíme. Ale jenom trochu, aby to tam venku prošlo, moc dokonalosti už škodí. To by šlo, ne?

A taky mi každý závidí, jak mě máš rád. Ale když se jim občas přiznám, že o nikom takovém vlastně vůbec nevím - že tu zůstala pouze naše láska, ve které jsme se beze zbytku poznali, a která se tak navždy naplnila - tak si to honem zapisují a utíkají z toho tam ven udělat knihu. A když jim říkám, aby to raději sami zkusili a následovali Tě, tak najednou musí honem domů.

Nějak se to všechno ve mně spojilo, co bylo uvnitř a venku, nahoře a dole, kdysi nebo dneska - všechno to jsme teď my dva, všude se setkáváme, všude se nalézáme - vždyť spočíváme ve věčnosti.

Ruku v ruce jsme spolu obešli celý náš svět, abychom zase stáli tam, odkud jsme vyšli. Ptáš se mě, zda to celé nebyla jen milostná hra? Zrovna Ty se ptáš! To už si nevzpomínáš, kdo mě v té kapli první okouznil svým pohledem? To mi trvalo ze všeho nejdéle, než jsem Tě v tom pochopila... A víš, jak ráda bych dneska udělala totéž, kdybys tam dole na těch dlaždicích klečel Ty? Ano, ano, už se na mě zase tak usmíváš, takového Tě mám nejraději.

Občas si připadám, jako když se stromu spadne chomáč suchého podzimního listí a poletuje si vzduchem sem a zase tam. Jsem to já, nejsem to já, jsi to Ty, nejsi to Ty? Tam a zase nazpátek, všechny směry jsou správně, všude je svoboda bez hranic.

Opravdu už teď nepoznám, zda se sama vznáším a poletuji vstříc větru, nebo zda je to vítr, kdo mě objímá a láskyplně krouží se mnou - tak, jako to bylo kdysi a jak to bude po všechny věky.

Tvoje věrná Alžběta.

* * *

Alžběta je krásná bytost, má víru a poznání, že život máme každý ve svých rukách. A to je poznání moc důležité.

Z textů na "lampě" mne zaujaly mnohé pohádky, povídky, eseje i přednášky. Kdybych měl doporučit ještě jednu, uvedl bych Čtyři sestřičky...

(Odkazy najdete v "nabízení".)